

**08/10/2007 - Open kaart – Opschuiven van de taalgrens oplossing taalproblemen
Vlaamse rand rond Brussel en splitsing Brussel-Halle-Vilvoorde?**

Kanaal Z weekend van 6-7 oktober 2007

Moderator en interviewer: Rik Van Cauwelaert (Knack)

Pro nieuwe taalgrens: Etienne Vermeersch

Contra nieuwe taalgrens: Peter De Roover

RVC: Is het probleem Brussel-Halle-Vilvoorde een constitutionele crisis waard?

EV: Ja, om de eenvoudige reden dat het de logische voltooiing is van de taalwetgeving.

RVC: We zitten op een historisch moment?

EV: Ja.

PDR: Er is nog een bijkomend element: op dit moment zitten we met een kieswetgeving die volgens het Grondwettelijke Hof niet in overeenstemming is met onze grondwet. We moeten iets doen en dat is inderdaad een constitutionele crisis waard want ik denk dat een fatsoenlijk land verkiezingen organiseert die conform de grondwet zijn. En dat is op dit ogenblik niet het geval. Dit is echte een fundamentele rechtstatelijke basisprobleem.

RVC: Is de Kamercommissie de aangewezen drukkingmiddel om deze zaak te forceren (Vlaamse meerderheid tegen Franstalige minderheid)?

EV: Ik vrees dat het niet zo is, om de eenvoudige reden dat daar heen en weer geroepen wordt, maar dat daar eigenlijk geen ernstig debat gebeurt. Deze problematiek moet op een rationele manier moet worden benaderd. De argumenten van de ene moeten naar voren worden gebracht alsook de argumenten van de andere en dan moet men proberen om tot een redelijke oplossing te komen. Heen en weer geroep is geen manier om tot een oplossing te komen.

PDR: Absoluut, meerderheden in een Kamer kunnen werken. In onze wetgeving zijn er een hoop beschermingen ingevoerd. Nogal wat wetten moeten met tweederde meerderheden en met dubbele meerderheden worden goedgekeurd en daar is een consensus over beide landsgebieden nodig. Dit valt daar niet onder. Het zou trouwens wat druk van de regeringsonderhandelingen weghalen indien de Franstaligen voor de camera met heel veel aplomb kunnen zeggen “het is een schande maar we kunnen ons niet verzetten tegen een meerderheid”. Dan is het dossier opgelost en dan kunnen de regeringsonderhandelingen over iets anders gaan.

RVC: U (EV) bent te vinden voor een aanhechting van vier faciliteitengemeenten bij Brussel in ruil voor afschaffing van faciliteiten in de twee andere. In de Vlaamse politiek klinkt het eensgezind: geen prijs betalen voor die splitsing!

EV: Ik ben van huize uit sinds de Tweede Wereldoorlog zeer goed vertrouwd met de Vlaamse problematiek. Ik weet dus zeer goed wat het betekent om te zeggen: we geven weer eens een paar gemeenten prijs. Ik heb het geprobeerd dat rationeel te benaderen en wanneer ik de Vlaamse partijen voor de verkiezingen gehoord heb; dan heb ik bijna altijd gehoord dat er geen prijs moest betaald worden omdat dat eenvoudig de toepassing was van iets wat volgens het Grondwettelijk Hof noodzakelijk moet gebeuren. Ik vind het oneerlijk te zeggen dat dit zomaar een rechtstreeks logisch gevolg is van de situatie zoals ze nu is. Want de situatie die er nu is, is er gekomen door een wijziging van het kiessysteem. Die wijziging van het kiessysteem is zeker niet gebeurd in de hoofden van de Franstaligen, bewustzijnde dat ze daarmee de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde realiseerden. Zij hebben gewoon gedacht: wij houden Vlaams-Brabant erbuiten, we houden Brussel-Halle-Vilvoorde erbuiten, we voeren dat door over de rest van het land, alleen daar niet. Alleen heeft nu het Grondwettelijk Hof gezegd: dat gaat niet, je moet dat ook voor Vlaams-Brabant en voor Brussel-Halle-Vilvoorde zo realiseren. Strikt formeel hebben de Franstaligen zich in de luren laten leggen. Ze hadden het maar moeten zien. Maar op zo'n manier wordt zo'n delicate problemen niet opgelost. De situatie verandert fundamenteel voor de Franstaligen in de rand. Fundamenteel: momenteel beschikken ze over de mogelijkheid om te stemmen voor mensen van Brussels, dus voor de Brusselaars in het algemeen en bovendien, dat komt er nog bij maar men spreekt daar nooit over en veegt dat onder het tapijt, er is ook nog het gerechtelijk arrondissement, dat volgens mij logischerwijze ook zou gesplitst moeten worden. Als men heel consequent wilt zijn met het territorialiteitsbeginsel. Dit is een vrij verregaande ingreep in de rechten van de Franstaligen, niet alleen in de zes gemeenten, maar in Brussel-Halle-Vilvoorde in het algemeen. Dat moet je regelen met overleg en niet door te zeggen dat we gewoon de wet toepassen.

Franstaligen moeten wel degelijk een prijs betalen, hoor ik hier.

PDR: Dit is een fundamentele wijziging van de voorrechten van de Franstaligen. Dit is een belangrijk onderscheid omdat het blijven bestaan van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde tegen de hele geest van de grondwet in gaat en van de hele indeling van het land in taalgebieden. Men heeft een huis gerenoveerd en men heeft van één kamer gezegd: laten we daar afblijven. Nu begint die te rotten natuurlijk. Men heeft daar niet de logica aan de consequentie gevolgd. Het hele voorstel dat vanuit Vlaanderen naar voren komt om de kieskring te splitsen is een bijzonder Belgisch voorstel. Wil de kieswetgeving en de indeling in kieskringen in overeenstemming brengen met de Belgische grondwet en wij vragen eigenlijk dat de logica van onze grondwet, goedgekeurd ook met Franstalige en Vlaamse consensus, in de totaliteit wordt uitgevoerd, ook wat Brussel-Halle-Vilvoorde betreft, en dat voor het wegwerken van de voorrechten van de Franstaligen – ze hebben geluk dat ze er zoveel jaren extra van hebben kunnen genieten – geen politieke uitwisselingen zijn.

RVC: De Franstaligen hebben daar wel degelijk nadeel van en wij willen daar geen prijs voor betalen.

EV: Vanuit een moreel standpunt zouden die voorrechten er niet mogen zijn. Maar de niet-uitdovende faciliteiten in de zes gemeenten zijn ook voorrechten die er niet hadden mogen zijn, maar ze zijn er. Dit is tot stand gekomen via verdragen waar onnoemelijk veel over gediscuteerd hebben waarin we Voeren gekregen hebben, waarmee we Moeskroon verloren

hebben en nog een aantal andere zaken. Dit zijn contracten geweest, dit zijn verdragen. Wij hebben ze die voorrechten gegeven.

RVC: Waarom ze dan alleen maar in een paar gemeenten terugnemen en in anderen dan weer niet in Brussel-Halle-Vilvoorde?

EV: Wij nemen de Franstaligen in het algemeen een aantal voorrechten af. Er zijn twee types voorrechten: ten eerste: het kunnen verkiezen van Franstalige Brusselaars, ook hun voorrechten op termijn door splitsing van het gerechtelijk arrondissement, ten tweede: we nemen de voorrechten af in Wemmel en Sint-Genesius-Rode omdat daar de faciliteiten uitdovend worden. Dat heeft een belangrijk symbolische waarde. D.w.z. dat diegene die er nu zijn en hun kinderen zolang ze ten laste zijn nog van deze voorrechten kunnen genieten en daarna is het gedaan, ten tweede betekent dat vanaf het in werking treden van deze wet wordt vanaf het eerste kleuterklasje Franstalig onderwijs wordt afgeschaft, het jaar daarop in het tweede kleuterklasje enz..., zodanig dat na vijftien jaar er geen Franstalig onderwijs meer is.

RVC: Faciliteiten blijven dus nog wel even bestaan in Sint-Genesius-Rode.

PDR: Dit is eigenlijk het restant van het unitaire België. Men heeft het niet geregeld. Het is een restant. En nu moeten we daar een regeling voor zoeken. Het idee van professor Vermeersch is zeer aantrekkelijk op vele punten. Ik keur daar de kerngedachte goed, namelijk de territorialiteit. Uit uw tekst spreekt ook een heel duidelijk idee: wie zich ergens gaat vestigen, die moet enerzijds welkom zijn, en anderzijds respect opbrengen voor de toestand die hij daar vindt. Zoals bijvoorbeeld de vader Onkelinx en de grootvader Reynders dat hebben gedaan en hun nazaten zijn nu fris uit de kluit gewassen francofone pleitbezorgers, zoals het hoort. En vader Leterme omgekeerd. Wat het principe van de territorialiteit betreft, dat is eigenlijk de keuze van het respect voor het gebied waar je naartoe gaat. Dat zit ook in de hele Belgische constructie in. En hoewel ik hier niet de grote verdediger van België ga spelen, moet ik wel zeggen dat dankzij dat naleven van dat principe wij hier bijvoorbeeld geen allerhande toestanden krijgen van eilandjes van minderheden over de hele kaart verspreid. Want indien we de telefoonboeken van Wallonië erop naslaan en we zouden ons baseren op familienamen die beginnen met 'van' en 'de', dan zou Wallonië nog tal van taalminderheden, Vlaamse/Nederlandstalige taalminderheden, hebben. Wel ik ben zeer blij dat die niet bestaan. De consequentie van die keuze voor de territorialiteit, die de Vlamingen in Wallonië vrij automatisch en spontaan hebben genomen, in de zes rond Brussel, dat is een afkoopprijs geweest voor bepaalde compromissen. Een glijmiddel. Op dit ogenblik is het niet uitdovend. De aanhechting, dat is wat mij betreft hetgeen waarmee ik met de professor van mening verschil, niet zozeer voor die vier gemeenten. Waarom geen drie? Waarom geen vijf? Dat betekent dat we ten eerste het signaal geven dat de weigering om zich aan te passen op den duur loont. Ik vind dit symbolisch een heel slecht signaal, want waarom zou men in de andere Vlaams-Brabantse gemeenten niet kunnen denken dat een volgende professor binnen vier jaar ook weer voor de allerlaatste keer drie of vier andere gemeente gaat overhevelen. Ik vrees dus dat de duivelse dynamiek van verfransing op die manier weer voor een hele generatie gevoed wordt met als signaal dat de taalgrens en de afbakening van '62 niet definitief is.

Voorzitter vzw De Rand Luc Deconinck:

Het gaat enkel de verfransingsdruk op de rest van de rand enorm verhogen. Want plots gaat Brussel niet meer 19 gemeenten tellen maar 23. Die gaan helemaal opgenomen worden in de Brusselse francofone sfeer en die gaan de druk op de rest van de rand vergroten. Het gevolg zal zijn dat men binnen 20, 30, 40 jaar terug naar Vlaanderen zal komen met dezelfde vraag om terug een paar gemeenten af te staan. Ik denk dat in een federale staat dit idee totaal te verwerpen is.

RVC: Men beloont eigenlijk de weerspanning om zich aan te passen. Een collega-filosoof zei dat u het als prof niet zou getolereerd hebben dat iemand zich niet aan de regels hield tijdens het examen.

EV: Ze houden zich aan de regels. De Vlamingen hebben altijd gedacht dat de faciliteiten er waren om zich aan te passen en na verloop van tijd dus Nederlandstalig te worden. Maar dat staat niet in die wet! De faciliteiten zijn niet uitdovend! Men zou dat in Kiel met werkelijk grote letters moeten plaatsen voor iedere Vlaming: de faciliteiten zijn niet uitdovend! Dat betekent voor die mensen het signaal: wie hier in de toekomst ook komt, die heeft automatisch faciliteiten. Daarom heb ik geschreven: de niet-uitdovende faciliteiten, dat is de grootste blunder van de Vlaamse Beweging ooit. Wat er nu zal gebeuren, want het voorstel van Van Parijs zal niet aanvaard worden, nu zal de tweede grote blunder gebeuren, namelijk een inschrijving of een uitschrijving of welk recht je ook wil. Dat zal gebeuren. En dan komt, naar men zegt zelfs, onze vriend van de n-va, met een uitschrijvingsrecht, maar die heeft geen enkele Vlaamse reflex. Waarom is de grote ruzie ontstaan met het Egmontpact? Omdat voldoende mensen met de Vlaamse Beweging in hun vingers weten: een inschrijvingsrecht of een uitschrijvingsrecht, m.a.w. een afbraak van het territorialiteitsbeginsel, dit is het einde. Dat is le très grand Bruxelles. En wat deze man naar voren brengt, die vrees is gegrond. Maar mijn vrees is juist dat als men een inschrijvingsrecht of een uitschrijvingsrecht uitvoert, dat dan het territorialiteitsbeginsel definitief afgevoerd is.

RVC: Ga je daarmee de verfransing tegenhouden? Want dat is nu precies wat de Vlamingen willen.

EV: Natuurlijk! Het belangrijke signaal is ten eerste de twee gemeenten die overblijven daar is uitdrukkelijk gezegd: nu, alhoewel ze het niet waren, worden deze faciliteiten uitdovend. Ten tweede: de voorrechten van de Franstaligen in de andere gemeenten, daar is het ook mee gedaan. D.w.z. ze hebben onmiddellijk niet meer dat stemrecht om op Maingain te kunnen stemmen bij wijze van spreken. Ze weten ook dat ze in de toekomst niet meer op Maingain moeten rekenen om voor hen de zaken te regelen. En als ook het gerechtelijk arrondissement gesplitst wordt, wat in mijn optiek al die politici wel lijken vergeten te zijn, dan weten ze definitief: wij zitten hier in Vlaanderen. De schok zal zo duidelijk zijn, dat men zal weten: nu is het definitief gedaan. Dat is helemaal verschillend met het voorstel van mevrouw Rasquin, dat zou charmant zijn. Neen, er staat iets tegenover.

Walter Zinzen: Aanhechting bij Brussel zou het voordeel opleveren dat er in die gemeenten minstens één Vlaamse schepen zou worden aangeduid. In Kraainem,

Wezenbeek-Oppen en in Linkebeek zijn het allemaal volledig Franstalige besturen. Dus u zou kunnen zeggen dat de Vlamingen zich daar misschien weer meer gaan thuis voelen.

PDR: Ik neem als voorbeeld Jette. Nog niet zo lang geleden werd Jette als een Vlaamse gemeente binnen Brussel werd gezien. Het gaat daar absoluut heel erg snel hoor, die afname van Nederlandstalige aanwezigheid. En die schepen in Brussel is trouwens technisch gesproken wettelijk niet verplicht. Men krijgt alleen een beloning. In de gemeente van Maingain is er bijvoorbeeld geen. Dan krijg je procentueel iets meer Vlamingen, maar je merkt uiteindelijk dat dit het proces versnelt. Na enkele jaren heb je het omgekeerde.

RVC: Uiteindelijk is dat de illusie: dat men denkt dat door het uiteen splitsen denkt dat men daarmee de verfransing gaat tegenhouden. Want ik merk toch in de Vlaamse gemeenten in Vlaams-Brabant, zoals Dilbeek, waar geen faciliteiten bestaan en waar toch een erge en serieuze verfransing is doorgedrongen. Blijkbaar speelt de economie hier een veel grotere rol dan de pure werkelijkheid.

EV: Dat is de Maingain-thesis. Die Franstaligen zitten nog altijd met de overtuiging dat vroeg of laat gaat er in deze gemeente een referendum gehouden worden. Wie het woord referendum uitspreekt, brengt Maingain binnen. De thesis dat grenzen tussen landen kunnen veranderen door meerderheden in grensdorpen of grensgemeenten. Dat is een absurde thesis, maar het is de thesis van Maingain. En de meeste van de Franstaligen hebben die thesis. Ik heb dat zeer duidelijk gezien op een debat.

PDR: Ik vrees dat uw voorstel daar voeding aan geeft. Want u zegt: voor de allerlaatste keer, dat is ooit al gezegd, krijg je nu 4 brokjes vlees. Maar ik herhaal, als ze nog weerbarstig blijven, dan komt er weer geste van Vlaanderen. Gaat de splitsing de verfransing niet tegenhouden? Het antwoord is eenvoudig: een eenduidigheid is daar niet. Die ene maatregel gaat de verfransing niet tegenhouden. Maar enerzijds hoor ik in Vlaanderen wel eens zeggen: dit houdt de verfransing niet tegen, waar houden we ons mee bezig, is dit een regeringscrisis waard? Als ik vaststel hoe gevoelig het ligt bij de Franstalige partijen, dan moet het toch wel iets betekenen. Zij zijn als de dood voor die splitsing omdat die symboliek zo duidelijk is. Voor alle duidelijkheid: er mogen in Vlaanderen Franstalige politici opkomen. De Union Francophone komt op voor de verkiezing voor het Vlaams Parlement en heeft één verkozenen. Het gaat hem dus niet over de vraag: mogen Franstaligen kandideren in Vlaanderen. Het gaat over de vraag: mogen de Franstalig partijbonzen gaan rekruteren, mogen die stemmen gaan halen. Dat betekent dat elke inwoner van Vlaams-Brabant die de verfransing voortzet, dat die één electoraal lonend is. Ten tweede dat er trouwens ook een bedrag aan vast hangt. De partijen worden ook gefinancierd op basis van het stemmenaantal. Wat de Vlaamse partijen in Waals-Brabant niet kunnen. De MR verdient daar geld aan, haalt daar zetels mee. Kortom, wordt electoraal beloofd om de realiteit niet te aanvaarden. Namelijk de realiteit dat we die taalgrens in overleg hebben vastgelegd. Mocht die eenzijdig door Vlaanderen zijn opgelegd, dan zou ze waarschijnlijk wel elders liggen. Dat was een Belgisch compromis. En dat Belgisch compromis wordt fundamenteel in vraag gesteld en vandaar de weerstand. Je leest het in de teksten van Maingain en van andere Franstalige politieke partijen. Brussel wordt dan opgesloten. Ze zien dus die onduidelijkheid, die laatste flou artistique in het Belgische systeem als het laatste signaal van het is nog niet af het debat. Het debat wordt nog gevoerd. En die illusie zou dus gestopt worden met de splitsing.

Olivier Maingain, voorzitter FDF

Eén jaar na de gemeenteraadsverkiezingen zijn vier burgemeesters in de faciliteitengemeenten – nochtans met een grote meerderheid verkozen – nog niet benoemd door de Vlaamse regering, omdat ze het gebrek hebben Franstalig te zijn. En ik heb het dan nog niet over het feit dat de Vlaamse politiek het bestuur van die gemeenten belemmert. Dus alles wordt er aan gedaan om de aanwezigheid van Franstaligen te negeren in deze gemeentes. Volgens mij zou het veel intelligenter zijn mochten de Vlamingen aan de Franstaligen zeggen: respecteer de taalgrens, maar wij geven u uitgebreide rechten, niet alleen faciliteiten, veel meer dan dat.

RVC: Ik heb de indruk dat achter wat Maingain verdedigt in de rand eigenlijk een Brussels debat schuilgaat. Het gaat eigenlijk over Brussel.

PDR: Maingain is ook niet de man van de UF in de Brusselse rand. Maingain is de man van het FDF, de Brusselse partij die eigenlijk niet wenst te aanvaarden dat Brussel in die 19 gemeenten is vastgelegd. Zij willen vermijden dat er nu een politiek, maar ook een wettelijk signaal komt van dat debat is achter de rug. En eigenlijk is dat debat ook achter de rug en het had allang achter de rug moeten zijn.

RVC: Je gaat het nooit van mekaar kunnen splitsen. Je moet een oplossing vinden voor de twee. Want je moet dan ook een aantal zekerheden hebben voor de Vlamingen in Brussel. Dat moet je combineren met de oplossing voor Brussel-Halle-Vilvoorde.

PDR: In alle Vlaamse voorstellen die neerliggen over de splitsing wordt er ook rekening mee gehouden. Met dat technisch feit is men zich bewust.

EV: Met het reëel argument van de Brusselaars, namelijk dat men hier met een fenomeen zitten dat men in bepaalde steden cityvorming noemt. Er zijn steden die gekenmerkt zijn door het fenomeen dat naarmate de steden zich uitbreiden de bovenlaag naar buiten gaan, in Chicago zijn dat the White Anglo-Saxon Protestants, dan komen daarna de Italianen, de Oekraïners, Russen enz..., dan komen daarna de zwarten in het midden. Terwijl die Italianen erbij komen, schuiven die WASPs nog meer naar buiten en in het centrum blijven dan de zwarten over.

RVC: Dat is dan die 27% armoede in Brussel dan.

EV: Inderdaad. Dus dat is cityvorming, terwijl die rijken naar buiten gaan. Maar in Amerika is dat geen probleem. Die rijken gaan naar buiten en die blijven naar buiten gaan. Maar die rijke Fransen die gaan dus naar buiten, maar die gaan naar buiten en ze zijn Franstalig en ze komen in Vlaams Gebied. En dat is natuurlijk de kern van het probleem. En zij vinden: wij moeten ons kunnen uitbreiden zoals dat in andere steden gebeurt. Brussel moet dus maar worden uitgebreid. Het très grand Bruxelles. Ze willen dus geen rekening houden met het feit dat ze dan in Vlaanderen zitten. Wij moeten daar ook rekening mee houden dat dit een probleem is.

Eender met wie je praat daar in de rand en ik heb het dan vooral over de faciliteitengemeenten, met Franstaligen, die klagen allemaal over dat culturele leven,

over het onderwijs, over het feit dat ze op allerlei mogelijke manieren niet op een volwaardige manier kunnen deelnemen aan de samenleving. En zij vinden dat er iets aan moet gedaan worden.

PDR: Zij klagen dus over het feit dat zij niet in een tweetalige gemeente wonen. Zij klagen over het feit dat ze niet in Brussel wonen. En dat is heel vreemd, wat u zegt klopt, eerder begoede mensen willen de lasten van de stad ontvluchten, maar ze willen de lusten ervan mee exporteren. Dus zij nemen als het ware door te verhuizen hun aanspraken mee naar de bredere rand. Trouwens in bepaalde Amerikaanse steden krijg je dus ook functieverlies van de centra, waardoor er centra rond het centrum gaan ontstaan. Dan komt het oude beeld van de driehoek terug boven van de hele grote olievlek. Dat is nu al bezig. Het signaal moet dubbel zijn: 1. Brussel en Vlaanderen zijn op vlak van ruimtelijke ordening, verkeer, enz... heel erg met elkaar gekoppeld. We zullen beide met elkaar rekening moeten houden. Niet alleen zal Vlaanderen rekening met Brussel moeten houden, het omgekeerde is ook zo. Brussel zal rekening moeten houden met de omgeving waarin het functioneert; 2. dat kan gebeuren binnen een respectvolle benadering. En ik hoor onze vriend Maingain zeggen "wij willen bepaalde rechten", wel de faciliteitenwetgeving waarover ze vandaag al beschikken is een zeer bijzonder ruime tegemoetkoming, tegenover voorheen.

EV: Ze willen vooral een heel Brussel-Halle-Vilvoorde.

PDR: Ze willen die faciliteiten verruimen. Maar u merkt eigenlijk dat ze toch nog over die faciliteitenregeling klagen omdat ze eigenlijk een fundamentele tweetalig statuut willen. En nu komen we opnieuw tot de kern van de zaak. De rust en de kalmte van dit koninkrijk, mochten ze daar nog enig belang aan hechten en uit vele verklaringen wordt die indruk gewekt, de stabiliteit van dit land wordt fundamenteel verstoord, en ik denk niet dat dit land nog heel veel kan hebben, indien men in het hart van dat land de oude afspraken volledig terug gaat opensnijten en indien we in een toestand komen van wie snel is pakt en wie wat trager is, is kwijt. Dan denk ik dat die Franstalige eis het voortbestaan van België fundamenteel onmogelijk maakt.

Vraag kijker: In Québec wordt de Franse taal met veel hardere hand verdedigd tegen het oprukken van het dominante Engels. Zou die taalwetgeving toepasbaar zijn in Vlaanderen?

EV: Niet volledig. Montréal. Het probleem stelt zich eigenlijk in grote mate vooral in Montréal. In Montréal is het zo dat het Engels zich daar zeer sterk door zet omwille van dezelfde economische macht, rijkdom, enz... Factoren als bij ons en daar proberen de Franstaligen zich een dam tegen op te werpen. Ze hebben de fameuze Loi cent-et-un. Die dus werkelijk een poging is om een heel strenge wet door te voeren. Maar zo streng dat bvb de uithangborden van handelaars allemaal in het Frans moest zijn. Het Hooggerechtshof van Canada heeft dat dan als ongrondwettelijk verklaart. Het is heel moeilijk om de situatie te vergelijken. Wat we wel moeten zien, dat is aan die Franstaligen van bij ons tonen, als ze dan toch zo voor Franstaligen zijn, dat ze dan eens de standpunten van de Franstaligen van Québec overnemen.

RVC: Er wordt door de Franstaligen vaak verwezen naar het minderhedenverdrag. Maar de Fransen hebben dat nog nooit erkend.

EV: Ik vind dat wij het minderhedenverdrag moeten herkennen met een clause, een protocol, over artikel 5. Namelijk, artikel 5 zegt iets over 'zonder afbreuk te doen aan de integratie die wettelijk voorzien is' enz... Een protocol dat zegt in België is het zo dat er dus drie gemeenschappen zijn. Dat zij overeengekomen zijn dat er een onderscheid moet gemaakt worden tussen historische minderheden en minderheden door inwijking. Dat de minderheden door inwijking Franstaligen in Vlaanderen, Nederlandstaligen in Wallonië, Turken en Marokkanen... alle rechten van minderheden hebben, maar dat zij op taalgebied onderworpen zijn aan het territorialiteitsbeginsel. En dat dit door al die minderheden aanvaard wordt.

PDR: Québec is toch vergelijkbaarder dan dat je zou denken Omdat Montréal een verengelde hoofdstad of centrale stad is binnen een Franstalig gebied. Brussel/Vlaanderen, je zou de vergelijking kunnen maken. Maar wat bijzonder boeiend is, is dat de Franstaligen zeer graag naar de top van de francophonie gaan en zeer goede contacten onderhouden met Québec. Maar de houding die ze hier aannemen tegen maatregelen die de Vlamingen nemen. Wel die maatregelen zijn over het algemeen nog maar erg flauwe afkooksels van wat diezelfde francophonie, hun bondgenoten in Québec, met veel meer scherpheid doorvoeren. Over enige consequenties mag je niet verwijten in deze zaak.

EV, u heeft maanden geleden voorspeld dat de eerste poging van Leterme zou mislukken en dan zou Van Rompuy aantreden. En nu?

EV: Dan wordt het ernstig heb ik gezegd. Het enige wat ik na dit debat wil zeggen: alstublieft, laat alles zoals het is. Liever dan dat inschrijvingsrecht van welke aard ook in te voeren. Wees trouw aan het territorialiteitsbeginsel en alles wat het territorialiteitsbeginsel in het gedrang brengt. Dat is het grootste gevaar voor Vlaanderen dat er bestaat.
